

Sygn. akt IV U 412/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2022 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Dorota Załęska

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Wawrzyniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 października 2022 roku w Sieradzu

odwołania W. M. i P. M.

od dwóch decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z 5 sierpnia 2022 r. Nr (...) dot. W. M. i P. M.

w sprawie W. M. i P. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

o rentę rodzinną

oddala oba odwołania.

Sygn. akt IV U 412/22

UZASADNIENIE

Decyzjami z 5.08.2022r. (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił W. M. oraz P. M. prawa do renty rodzinnej po zmarłym w dniu 3.07.2022r. R. M.. W uzasadnieniu wskazano, że zmarły nie spełnił warunku 5 – letniego w ostatnim 10 – leciu na datę zgonu, tj. w okresie od 3.07.2012 – 2.07.2022, udowodnił 3 lata, 6 m-cy i 17 dni, ponadto zgon nastąpił w okresie dłuższym niż 18 m-cy od ustania ostatniego ubezpieczenia, które ustało w dniu 9.09.2019r.

Nie dzieląc w/w decyzji, W. M. oraz P. M. złożyli odwołania, wnosząc o zmianę decyzji i przyznanie prawa do przedmiotowego świadczenia. Do odwołań dołączono protokół z 20.01.2022r. dot. sprawy, która toczyła się przed Sądem Rejonowym w Zduńskiej Woli III Wydział Rodzinny i Nieletnich w sprawie III RC 131/21 z powództwa W. M. i P. M. przeciwko R. M. o podwyższenie alimentów, kserokopie: odpowiedzi na pozew z 19.01.2022r., kserokopię oświadczenia o dochodach R. M. z 18.01.2022r., wyroku z 20.01.2022r. w sprawie III RC 131/21, wydruk z CEiDG, potwierdzenia przelewów alimentów. Skarżąca argumentowała, że zmarły omijał ZUS nie płacąc składek z tytułu prowadzonej działalności, a ZUS nie dopełnił obowiązku kontroli

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wnosił o oddalenie odwołań, łączne rozpoznanie spraw.

Postanowieniem z 23.08.2022r., połączono sprawę z odwołania P. M. ze sprawą z odwołania W. M..

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

P. M., ur. (...)

W. M. ur. (...)

R. M. - ojciec P. M. i W. M., podlegał ubezpieczeniom z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę od 16.03.2010 – 12.02.2011 z tym, że od : 29.12.2010 – 31.12.2010, 28.01.2011 – 31.01.2011, 1.02.2011 – 12.02.2011, korzystał z urlopu bezpłatnego. R. M. podlegał ubezpieczeniom jako absolwent pobierający stypendium w okresie skierowania przez PUP na szkolenie lub odbycie stażu od 5.11.2012 – 2.12.2012, 29.06.2015 – 3.07.2015,

R. M. podlegał ubezpieczeniom z tytułu wykonywania działalności gospodarczej od 3.08.2015 – 31.08.2017, 1.09.2017 – 9.10.2017, 4.06.2018 – 9.09.2019. Z tego tytułu opłacał składki w okresie od: 3.08.2015 – 9.10.2017, 4.06.2018 – 9.09.2019.

W okresie od 21.01.2009 – 25.01.2009, 3.08.2007 – 31.05.2008, podlegał ubezpieczeniom z tytułu wykonywania umowy agencyjnej lub zlecenia (**poświadczenie dla celów świadczeń emerytalno – rentowych k. 12, 14, 16, 18, 20, 22/akta ZUS**).

R. M. zmarł w dniu 3.07.2022r. (**uwierzytelniona kserokopia odpisu skróconego aktu zgonu k. 8/akta ZUS**).

R. M. udowodnił 3 lata, 6 m-cy okresów składkowych. Ostatni okres ubezpieczenia ustał 9.09.2019r. W dziesięcioleciu od 3.07.2012 – 2.07.2022, R. M. udowodnił 3 lata, 6 m-cy, 17 dni okresów składkowych (**karta przebiegu zatrudnienia k. 11/akta ZUS**).

W dniu 7.07.2022r., W. M. i P. M. złożyli w ZUS wnioski o rentę rodzinną po zmarłym R. M. (**wnioski/akta ZUS**).

Decyzjami z 5.08.2022r. ((...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił W. M. oraz P. M. prawa do renty rodzinnej po zmarłym w dniu 3.07.2022r. R. M.. W uzasadnieniu wskazano, że zmarły nie spełnił warunku 5 – letniego posiadania okresów składkowo – nieskładkowych w ostatnim 10 – leciu na datę zgonu, tj. w okresie od 3.07.2012 – 2.07.2022, gdyż udowodnił 3 lata, 6 m-cy i 17 dni. Nadto zgon nastąpił w okresie dłuższym niż 18 m-cy od ustania ostatniego ubezpieczenia, które ustało 9.09.2019r. (**decyzja/akta ZUS**).

Na rozprawie w dniu 18.10.2022r., pełn. wnioskodawców podtrzymała stanowisko, że zmarły omijał ZUS nie płacąc składek z tytułu prowadzonej działalności, a ZUS nie dopełnił obowiązku kontroli (**stanowisko pełn. wnioskodawców na nagraniu CD – 00:00:52 – 00:02:21 k. 40/akta sprawy**).

Powyższy niesporny stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i w postępowaniu przed organem rentowym.

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołania nie zasługują na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 65 ust. 1 i 2 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (dz. U. z 2022r., poz. 504), renta rodzinna przysługuje uprawnionym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci miała ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy lub spełniała warunki wymagane do uzyskania jednego z tych świadczeń. Przy ocenie prawa do renty przyjmuje się, że osoba zmarła była całkowicie niezdolna do pracy. Renta rodzinna przysługuje także uprawnionym członkom rodziny osoby, która w chwili śmierci pobierała zasiłek przedemerytalny, świadczenie przedemerytalne lub nauczycielskie świadczenie kompensacyjne. W takim przypadku przyjmuje się, że osoba zmarła spełniała warunki do uzyskania renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Warunki do renty z tytułu niezdolności do pracy, w myśl art. 57 cyt. ustawy uważa się za spełnione, jeżeli zgon ubezpieczonego nastąpił w okresie ubezpieczenia, bądź nie później niż w ciągu 18 miesięcy od jego ustania, a ponadto został udokumentowany wymagany okres składkowy i nieskładkowy. Przesłanki powstania niezdolności do pracy nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ostatniego okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu nie stosuje się do

ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

W myśl art. 58 ust. 1 i 2 ustawy, warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej - w przypadku zmarłego - 5 lat. Okres ten powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy.

Zgodnie z art. 58 ust. 4 ustawy, przepisu ust. 2 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy (...) wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Zmarły w dniu 3.07.2022r. R. M. nie spełniał powyższych warunków. Na wymagane 5 lat w ostatnim dziesięcioleciu tj. 3.07.2012 - 2.07.2022, udowodnił - 3 lata, 6 miesięcy i 17 dni okresów składkowych, okresy nieskładkowe nie wystąpiły. Ponadto zgon R. M. nastąpił w okresie dłuższym niż 18 m-cy od ustania ostatniego ubezpieczenia, które ustało 9.09.2019r. Odnosząc się do załączonych do odwołania dokumentów, związanych z postępowaniem w sprawie, która toczyła się w Sądzie Rejonowym w Zduńskiej Woli pod sygn. III RC 131/21 o podwyższenie alimentów wskazać należy, że nie mają żadnego znaczenia w sprawie niniejszej, która dotyczy renty rodzinnej. Dla przyznania prawa do renty rodzinnej istota sprowadza się do wykazania posiadania przez zmarłego w chwili śmierci ustalonego prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, bądź też spełniania warunków wymaganych do uzyskania jednego z tych świadczeń. W przypadku zmarłego R. M., zgodnie z cytowanym na wstępie art. 65 ustawy emerytalno – rentowej, przy ocenie prawa do renty przyjmuje się, że zmarły był całkowicie niezdolny do pracy, a datą wyznaczającą tę niezdolność jest data zgonu.

Brak uprawnień zmarłego do renty z tytułu niezdolności do pracy wynika z faktu nieposiadania wymaganych okresów składkowo – nieskładkowych w wymiarze 5 lat (niezdolność powstała w wieku powyżej 30 lat), w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed dniem powstania niezdolności do pracy, tj. od 3.07.2021 – 2.07.2022 oraz z powodu powstania niezdolności do pracy w okresie powyżej 18 miesięcy od ustania ostatniego okresu ubezpieczenia. To z kolei pociąga za sobą brak uprawnień członków rodziny do renty rodzinnej po zmarłym. Zaakcentować trzeba, iż dochodzone świadczenie nie jest świadczeniem przyznawanym z uwagi na potrzeby, nawet najbardziej uzasadnione, ale świadczeniem pochodnym od okresów opłacania składek na ubezpieczenie społeczne. Ostatnie ubezpieczenie R. M. trwało do 9.09.2019r. Po tym czasie nie tylko nie posiadał żadnego zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych, ale również nie były opłacane składki na ubezpieczenia społeczne, co wynika z potwierdzenia ZUS - wydział składek. Fakt ten przyznała także pełnomocnik wnioskodawców wskazując, że R. M. „omijał” ZUS nie płacąc składek z tytułu prowadzonej działalności. W ocenie Sądu przerzucanie odpowiedzialności na ZUS za niepłacenie składek przez R. M., przez niedokonanie przez ZUS kontroli płatnika przez dwa lata prowadzenia przez niego działalności gospodarczej, nie może skutkować zmianą zaskarżonej decyzji. Zaznaczyć należy, że obowiązkiem osoby prowadzącej działalność gospodarczą jest opłacanie składek ubezpieczeniowych, bez względu na to, czy ZUS przeprowadza kontrolę płatnika, czy też nie.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ §1 kpc, orzeczono jak w sentencji.